

Äntwert vun der Kulturministesch Sam Tanson op d'parlamentaresch Fro n° 5840 vum 1. Mäerz 2022 vun den Hären Deputéierte Fred Keup a Fernand Kartheiser

1. D'Autorités de tutelle vun den ëffentleche Bibliothéiken si Gemengen oder ASBLen, esou datt de Staat net kann an de Prozess vun der Acquisitiounspolitik agräifen an et autonom Entscheedunge vun de jeeweilige Bibliothecairen an hiren Institutione sinn, iwwert d'Pertinenz vun enger Donatioun fir déi eege Kollektioun nozedenken. An ëffentleche Bibliothéiken gëtt et eng gängeg Elagage-Politik, déi manner mat Stockage-Problemer ze dinn huet, mee op d'Attraktivitéit vun de Bestänn duerch nei Publikatiounen zeréckzeféieren ass.

Et ass awer drun z'erënnere, datt et niewent ëffentleche Bibliothéiken, déi eng méi aktualitéitsgebonden Acquisitiounspolitik hunn, och patrimonial Bibliothéike ginn, haaptsächlech déi vun de Kulturinstituter, déi nom Gesetz vum 25 Juni 2004 eng Sammlungsaufgab hunn. D'Kulturinstituter si sich bewusst, datt e groussen a wichtegen Deel vum Patrimoine culturel am Privatbesëtz ass. Dofir si si och a Kontakt mat Privatleit fir de Patrimoine op eng nohalteg Aart a Weis ze conservéieren an an hire Bibliothéiken zougänglech ze maachen. D'Kulturinstituter leene prinzipiell keng Bicher aus Plaz- oder Personalmangel of, well et hir Aufgab ass, dofir ze suergen, datt kee Patrimoine verluer geet. D'Kulturinstituter ginn duerfir och regelméisseg op Steeën, a sinn a Kontakt mat Antiquariater a Bicherveräiner am In- an Ausland, fir de kulturelle Patrimoine ze vervollstännegen.

Et ass awer esou, datt vill privat Bicherbestänn, déi op den éischte Bléck wäertvoll ausgesinn, am Kontext vum Lëtzebuurger kulturelle Patrimoine manner wäertvoll sinn. Eng Bibliothék kann och net en Depot fir onzieleg Exemplairen vum selwechte Buch sinn. Dofir gëtt all Bibliothék déi ugebuede gëtt, vun de jeeweilige Servicer an de Kulturinstituter evaluéiert.

Et ass dem Kulturministère net bekannt, datt wäertvoll oder besonnesch Bichersammlunge vu patrimoniale Wäert an d'Ausland verschenkt gi wieren, woubäi et Privatleit fräi steet, hir Kollektiounen ze verschenken oder ze verkafen, als Ganzt oder an Deeler, zu Lëtzebuerg oder am Ausland.

2. De Staat kënn elo scho Bicherveräiner ouni Gewënnzweck entgéint, déi e kulturelle Projet hunn. D'Lëtzebuurger Bicherfrënn kréie säit 1999 d'Pabeierscheier an den Annexe vum Schlass Buerglënster gratis zur Verfügung gestallt, an den Erléis vum Verkaf vu Bicher kënn sozialen oder kulturellen Zwecker zu gutt. E.a. ass d'Bourse Bicherfrënn ervirzehiewen, duerch déi all Joer e Schrëftsteller vu Lëtzebuerg mat 8.000 Euro ënnerstëtzt gëtt, fir eng Résidence d'auteur am Literarisches Colloquium Berlin (LCB) zu Berlin ze maachen. De Centre national de littérature an de Kulturministère si bei dësem Projet associéiert.
3. ASBLen oder Gemengen déi e kulturelle Projet ronderëm d'Buch mat enger regionaler oder nationaler Envergure organiséieren, kënnen iwwert e Subside vum Kulturministère ënnerstëtzt ginn, dëst op Presentatioun vun engem Dossier, dee vun enger interner Subsidekommissioun evaluéiert gëtt. Dat ass z.B. de Fall vun der Walfer Gemeng, déi 2021 e Subside vun 30.000 Euro fir d'Organisatioun vun de Walfer Bicherdeeg 2021 krut oder der Gemeng Conter, déi 2021e Subside vun 8.000 Euro fir d'Organisatioun vum Festival international de la bande dessinée krut.
4. Eng staatlech Bähëllef spezifesch fir modern Antiquariater mat Gewënnzweck ass den Ament net ugeduecht, well och Librairien deels dës Aufgab iwwerhuelen, ouni an de Genoss vun enger staatlecher Bähëllef ze kommen. E modernt Antiquariat huet iwweregens och aner Aufgaben a bezitt seng Bicher meeschtens net aus Sammlunge vu Privatbibliothéiken, mee direkt iwwer d'Editeuren.
5. Eng zentral Sammelstell ass net sënnvoll, well d'Kulturinstituter, déi zesammen de Patrimoine culturel versueren, Usprichpartner jee no Schwéierpunkt sinn.

Déi breetsten Definitioun vu Luxemburgensia huet d'Nationalbibliothék (BnL), déi iwwer d'Gesetz vum Dépôt légal, all Imprimé versuergt. An dësem Sënn ass d'BnL oft déi éischt Ulafstell vu Privatleit, déi hir Bicherbestänn wëlle verschenken oder verkafen. De Service Acquisition vun der BnL koordinéiert déi Demanden a gëtt se un déi betreffen Divisiounen vum Fonds luxembourgeois oder vum Fonds non luxembourgeois weider. Handelt et sech éischer em Luxemburgensia, gëtt am direkte Gespréich mat de Leit gekuckt, op d'Bibliothék als Ganzt oder an Deeler eng patrimonial Valeur huet. Dat kann duerch Inventaire geschéien oder duerch eng Visitt sur place.

De nationale Literaturzenter zu Miersch (CNL), deen ausschliisslech Bicher, déi a Relatioun mat der Literatur zu Lëtzebuerg sti sammelt, gëtt och reegelméisseg vu Privatpersounen ugeschwat, déi eenzel Bicher oder och ganz Bibliothéiken hunn. No engem éischte Gespréich, bei deem de CNL versicht, méi iwwert des Bicher gewuer ze ginn, gëtt e RDV mat den Donateurs gemaach, fir, wa méiglech sur place, d'Bibliothék z'evaluieren. Op der Plaz gëtt dann en Tri gemaach an decidéiert, wat fir eng Bicher fir d'Sammlung vum CNL a Fro kommen. Dës Bicher kënnen dann als Schenkung oder no engem Kaf un de CNL goen. Si ginn am Réseau vun de Bibliothéiken opgeholl a sinn esou och fir de Public an d'Communauté de Recherche zougänglech.

Doriwwer eraus sammelt de CNL vum Auteur signéiert Exemplairen, déi als Unikat betruecht ginn an en Abléck an d'Vernetzung vum Literaturfeld kënne ginn. An och ganz Bibliothéike gi geleeëntlech vum CNL opgeholl – ëmmer am Kontext vun engem literaturhistorischen Erkenntniswäert. Sou huet de CNL z.B. d'Bibliothék vum Anise Koltz opgeholl, oder viru kuerzem d'Bibliothék vum Jean Krier. Des Bibliothéiken sinn och fir d'Fuerschung zougänglech.

Et ass selbstverständlech, datt d'Kulturinstituter och zesumme schaffen, wa si Abléck an eng Bibliothék kréien, déi méi Sammelschwéierpunkten huet.

6. Livres anciens vu virun 1800 hu net per se e patrimoniale Wäert, mee just dann, wa se der Luxemburgensia zouzeuerdne sinn. D'Spezialisten an de Kulturinstitutione sti meeschtens mat Privatsammler a Kontakt a wëssen ëm esou Kollektiounen. Schonns zu Liefzäiten gi vertraulech Gespréicher gefouert, wat mat esou Bibliothéike passéiert. Dat ass z.B. de Fall fir Autorebibliothéike wou de CNL Kontakt mat den Auteurs ophëlt. Et ass och de Fall bei Geléiertebibliothéiken, wou d'BnL enk Kontakter huet. Dacks huelen nom Doud vu Collectionneuren och Ierwe mat de Kulturinstitutione Kontakt op, wou déi jeeweileg Responsabel d'Kompetenz hunn anzeschätzen, wou eng Kollektioun als Ganzt oder an Deeler besser versuergt ka ginn. Et besteet och d'Méiglechkeet, iwwert de Focuna eng Donatioun u Kulturinstituter ze maachen, woubäi esou Donen och fiskalesch deductibel sinn. Aner Donen ginn iwwert en Testament oder en Acte notarial definéiert.

Datt patrimonial Dokumenter kënnen an d'Ausland verkaaft ginn, ass ni ganz ze verhënneren. Et ass awer esou, datt d'Kapitel 8 vum Archivgesetz virgesäit, datt Dokumenter kënne klasséiert ginn, esou datt de Staat sech Moyenen a Prozeduren ginn huet, e Verloscht vum Patrimoine ze miniméieren. Virun allem awer dat neit Denkmalschutzgesetz, insbesonnesch d'Kapitel 4, wou am Art. 44 Luxemburgensia ënnert dem Punkt (2), 2 subsuméiert ass, soll verhënneren, datt Dokumenter vu grousser patrimonialer Valeur net kéinte vun de Kulturinstituter versuergt ginn.

7. Et gëtt keen zentrale Fichier vu Bicher déi an de leschten zéng Joer vum Staat opkaaft gi sinn, mee d'Kulturinstituter féieren allegueren eenzel hir Lëschten vun Dokumenter, déi si kaaft hunn oder geschenkt kruten. No der Acquisitioun ginn déi Dokumenter no de jeeweilegen Reegelsystemer an Conservatiounsreegelen versuergt an traitéiert.

Als Beispill kann een d'Bibliothék vum Max Goergen nennen, déi ganz vu Mataarbechter vum CNL déi läscht Joren opgeholl an analyséiert ginn ass. Zesumme mat der BnL sinn déi Bicher, déi wichteg fir de Patrimoine sinn, ausgesënnert ginn – dat waren der e puer Dausend – an un eng spezialiséiert Firma geschéckt ginn, déi d'Bicher, déi vu Schimmel befall waren, entschimmelt huet. Déi Aarbecht ass ofgeschloss, an d'Bibliothék Max Goergen ass elo en Deel vun den Auteursbibliothéike vum CNL. Aner Bicher sinn an de Bestand vun der BnL integréiert ginn.

8. Et ass net Aufgab vum Staat, Privatleit beim Verkaf vu Bicher ze beroden a Präisser um Marché mat ze definéieren. Auktounshaiser an Antiquariater an der Groussregioun, awer och Experten a Commerçanten iwwerhuelen esou Aufgaben.

Lëtzebuerg, de 7. Abrëll 2022.

D'Kulturministesch

(s.) Sam Tanson